

LUOPIO

(Jatkoa seitsemänneltä sivulta)

niiden vauhti lisääntyi alati nopeammaksi ja hänen aivonsa kehkeytyivät myöskin nopeammin ja nopeammin, kunnes ne vihdoinkin muodostul siksi langaksi mistä lentävät puolat täyttyivät.

Hän ei mennyt työhön seuraavana aamuna. Hänellä oli ilman kiire kälyttä niitä tubansia kutomakoneita mitkä pyöivät hänen päänsä sisällä. Hänen äitinsä meni työhön, mutta kutsui lääkäriin ennen lähtöään. Lääkäri selitti taudin olevan valkeanlaisen lehtsun. Jennie-sisar toimi sairaanhoitajana ja täytti lääkäriin määräykset.

Se oli valkea taudinkohtaus ja kesti viikon ennenkuin Johnny pukeutui ja horjui heikosti potkki lattian. Lääkäri sanoi hänen kykenevän työhön toisen viikon kuluttua. Kutomon työnjohtaja kävi katsomassa Johnny'n sunnuntai-iltapäivällä, jolloin hän oli ensimmäistä päivää hiukan parempi. — Koko osaston parhain kutsuja, sanoi työnjohtaja äidille. Hänen työpaikkansa kyllä pidettäisiin hänelle. Hän saisi tulla työhön seuraavana maanantaina.

— Miksi et sinä kiitä häntä, Johnny? kysyi äiti kiikkeästi.

— Hän on ollut niin kovin sairas, ettei hän ole vieläkään oma itsensä, selitti äiti kuin anteeksi pyydellen vieralle.

Johnny istui kyttyrässä ja tuljotti lakkaamatta lattiaan. Hän istui samassa asennossa kauan senkin jälkeen kuin työnjohtaja oli mennyt. Ulkona oli lämmin ja hän istui portalla kauan aikaa sinä iltapäivänä. Toisinaan hänen huolensa liikkuvat. Hän näytti vaipuneen loppumatjoihin laskelmiin.

Seuraavana aamuna kun päivä oli lämminnyt, hän asettui taaskin portalle istumaan. Hänellä oli nyt kynä ja paperia millä jatkaa laskentaa ja hän laski tuskallisesti ja kummastuttavasti.

— Mitkä tulevat miljoonien perästä, hän kysyi Willy'iltä kun hän tuli kotiin koulusta. — Ja kuinka ne lasketaan?

Sinä iltapäivänä hänen laskelmaansa valmistui. Senjälkeen hän istui joka päivä portalla, vaan ilman kynää ja paperia. Hän oli kovin mieltynyt toisella puolella olevaan ainoaan puuhun. Tuntikausia kerrallaan hän karseli tuota puuta ja oli tavattomasti huvittettu kun tuuli hehutti sen oksia ja lepatti sen lehtiä. Koko viikon ajan hän näytti olevan vaipunut jonkunlaiseen keskusteluun itsensä kanssa. Sunnuntaina portalla istuessaan hän naurol ääneen useita kertoja äitinsä hämmästykseksi, joka ei ollut kuullut hänen nauravan vuosikausiksi.

Seuraavana aamuna varhain pimeänhämärässä tuli äiti herättämään Johnnya. Edellisen viikon ajalla hän oli saanut nukkua kylkkeen ja heräsi siis helposti. Hän ei yrittänyt tehdä vastarintaa eikä koettanut pitää kiinni peitteistä kun äiti veti ne pois hänen päältään. Hän vain makasi hiljaa ja puhui rauhallisesti.

— Ei siitä ole mitään hyötyä, äiti. — Sinä myöhästyt, sanoi äiti, luulen, että Johnny oli yhä tylsä unesta.

— Minä olen herellä äiti, ja minä sanon, että siitä ei ole mitään hyötyä. Voit yhtähyvin antaa minun olla. Minä en aio nousta.

— Mutta sinä menetät työpaikkasi, huusi äiti.

— Minä en aio nousta, kertasi Johnny oudolla ja tyynellä äänellä.

Äitikkään ei mennyt työhön sinä aamuna. Tuo sairas oli sellaista jota hän ei käsittänyt. Kuumeita ja houreita hän ymmärsi, vaan tämä oli varmaan mielivikaisuutta.

Hän veti peitteet Johnny'n päälle ja

lähetti Jennien hakemaan lääkäriä.

Kun lääkäri saapui, nukkui Johnny hiljaa ja levollisesti, ja hiljaa ja levollisesti hän heräsi ja salli vaimonsa laskettavan.

— Ei häntä vaivaa juuri mitään, selitti lääkäri. — Kovin voimaton hän on, siinä kaikki. Ei hänessä ole paljoakaan ihaa.

— Tuollainen hän on aina ollut, selitti äiti.

— Mene nyt pois, äiti, ja anna minun nukkua uneni loppuun.

Johnny nukahti suloisesti ja levollisesti ja käännähti kyljelleen.

Kello kymmenen hän heräsi. Hän meni keittiöön, missä tapasi äitinsä säikkähtänyt ilme kasvoillaan.

— Minä lähden pois, äiti, hän huomotti. Ja minä haluan sanoa jäähyväiset.

Äiti heitti esiliinan päänsä yli, istui äkkä ja alkoi itkeä. Johnny odotti maltillisena.

— Ollsihan minua pitänyt se tietää, valitteli äiti.

— Minne sinä menet? kysyi hän viimein poistuen esiliinan kasvoiltaan ja tuljottaen Johnny'a rasittunein katsein jossa ilmeni sangen vähän uteliaisuutta.

— En tiedä — minne hyvänsä, Johnny'n puheessa näytti puu kadun toisella puolella hänen sisäiselle näkövoimalleen niin hurmaavan kauniilta. Se tuntui väijyvän aivan silmäluomien alla ja hän saattoi katsoa sitä milloin vain halusi.

— Ja sinun työpaikkasi?

— Minä en aio milloinkaan enään tehdä työtä.

— Jumalani! valitti äiti, Johnny, älä sano noin!

Se mitä Johnny sanoi, oli äidistä kuin jumalanpilkkua. Kuten äiti, joka kuulee lapsensa kieltävän Jumalan, niin oli Johnnykin äiti kauhistunut hänen sanojensa johdosta.

— Mikä sinuun on mennyt, Johnny? hän kuulusteli, epäonnistuneesti koettaen esilintyä käskevänä.

— Numeroita, vastasi Johnny. — Ainoastaan numeroita. Olen laskenut paljo viime viikolla ja tulokset ovat kerrassaan hämmästyttävät.

— En minä näe mitä numerolla on tekemistä tässä, nyhyttyi äiti.

Johnny hymyili maltillisena ja äiti tuns selvästi pelkäävänsä huomattavaan oikeellisuuden ja ärtisyyden häneestä niin kokonaan hävinneen.

— Minä selitän sinulle, äiti. Minä olen kerta kaikkiaan väsynyt. Mikä tekee minut väsyneeksi? — Liikkeet. Minä olen liikkunut melkein siitä asti kuin olen syntynyt. Minä olen väsynyt liikkumiseen. Muistatko kun työskentelin lasitehtaassa? Minä valmistin kolmesataa tusinaa pulloa päivässä. Olen laskenut, että tein noin kymmenen liikettä jokaista pulloa kohden. Se tekee kolmekymmentä kuusituhatta liikettä päivässä. Kymmenessä päivässä kolmesataa kuusikymmentä tuhatta liikettä. Kuukaudessa yksi miljoona ja kahdeksänkymmentä tuhatta liikettä. Vaikka jättäisi siitä pois nuo kahdeksänkymmentätuhatta — hän puhui ihmisystävällän huomaavalla hyväntahtoisuudella —, niin, jättäkäämme ne pois, ja jälle jää vielä yksi miljoona liikettä kuukaudessa — kaksitoista miljoonaa vuodessa.

— Kutomakoneessa täytyy liikkua kaksi vertaa nopeammin. Se tekee noin kaksikymmentäviisi miljoonaa liikettä vuodessa, ja minusta tuntuu, että olen liikkunut tuolla tavalla jo ainakin miljoonan vuotta.

— Viime viikolla en liikkunut ollenkaan. En tehnyt ainoatakaan liikettä tuntikausiksi. Minä sanon, että se on jotain se, istua tunti tunnin perään eikä tehdä mitään. Minä en ole koskaan ennen ollut onnellinen. Minulla ei ole ollut siihen aikaa. Minä olen aina vain liikkunut. Ei sillä tavalla voi olla onnellinen. Enkä minä aio tehdä niin enään. Minä aion vain istua ja istua ja levätä ja levätä ja aina vain levätä lisää.

— Mikä nyt tulee Willy'stä ja toisista lapsista? valitteli äiti epätoivoisesti.

— Sinäpä sen on, "Willy'stä ja lapsista" matkas, Johnny.

Vaan hänen äänessään ei ollut katkeruutta. Hän oli kauan jo tiennyt mitä hänen äitinsä toivoi nuoremman poikansa suhteen, vaan sekään ajatus ei enään vaivannut. Nyt ei mikään merkinnyt mitään, ei edes se.

— Kyllä minä tiedän äiti, mitä sinä ole suunnitellut Willyn suhteen. Sinä tahdot että hän saa olla koulussa, jotta hänestä tulee kirjanpitäjä. Mutta siitä ei ole mitään hyötyä. Minä lopetan nyt ja hän saa mennä työhön.

— Ja tämä on kaiken sen jälkeen kun minä olen sinut kasvattanut nyhyttyi äiti, aikoen peittää päänsä jälleen esiliinaan, vaan maltti mielensä.

— Et sinä ole minua kasvattanut, vastasi Johnny surullisen lempeästi. — Minä olen itse kasvattanut itseni, äiti, sekä myöskin Willy'n. Hän on nyt suurempi ja vahvempi ja pitempi kuin minä. Luulen etten saanut kylkeäsi ruokaa kun olin pieni. Kun Willy oli pieni, kävin minä jo työssä ja ansaitsin ruokaa hänellekin. Mutta siitä tulee nyt loppu. Willy saa mennä työhön tai vaikka helvettiin, ... minä väliä. Minä olen väsynyt. Minä menen nyt. Etkö aio sanoa jäähyväisiä?

Äiti ei vastannut. Esiliina oli taaskin kasvoilla ja hän itki. Johnny viipyi hetkisen ovensuussa.

— Minä olen varma siitä, että olen tehnyt parhaan kuin olen voinut, nyhyttyi äiti.

Johnny lähti ulos huoneesta ja meni alas katuun. Raukea ilo kuvastui hänen kasvoistaan nähdessään tuon yksinäisen puun. "En tule teemmään yhtään mitään", hän sanoi itseksensä puoliaäneen. Hän silmäsi kahotien taivaalle, vaan kirkas päiväpaiste häikäisi ja sokasi silmiä.

Hän käveli pitkän matkan, vaan ei nopeasti. Matkansa johti hänet hampumyllyn ohi. Kutomakoneiden tukahtunut ulvonta kuului hänen korviansa ja hän hymyili. Hän ei vihannut ketään, ei edes noita paukkuvia, kirkuvia koneita. Hänessä ei ollut katkeruutta, vaan ainoastaan kaikkivoittava levontarve.

Talot ja tehtaat kävivät harvalukuisemmaksi ja aukeat palkat lisääntyivät sikäli kun hän alkoi lihetä maaseutua. Vihdoinkin jäi kaupunki hänen taaksensa ja hän käveli lehtevää tanhuata pitkän rautatien varrella. Ei hän kävellyt niin kuin mies. Eikä hän näyttänytkään mieheltä. Hän oli ihmisen irvikuva. Se oli vääristynyt, vaivainen ja nimetön kappale elollisuutta, joka laahusteli kuin kipeä apina, kädet velttoina riippuna, kumarahartiainen, luonnottomana ja kauheana.

Hän käveli pienen rautatieaseman ohi ja laskeutui makaamaan ruohokolle puun alle. Siinä hän makasi koko iltapäivän. Toisinaan hän nukahti, jolloin hänen lihaksensa nykähtelivät. Kun hän oli valvella, hän makasi liikkumatta katsellen lin-

tuja tai taivasta puunokkien välillä. Kerran tai kahdesti hän naurol, vaan ei erityisesti millekään näkemästään tai tuntemastaan johtuneelle asalle.

Ilman ensi pimeässä kun itähämärä oli häipynyt, saapui rahtijuna tyrisien asemalle. Silliaikaa kun veturi oli vaihtamassa joitakin vauvoja sivuradalle, hiipi Johnny junan vierustaa pitkin. Hän avasi erään tyhjän tavaravaunun oven ja kiipesi sisään kömpelästi ja vaivaloisesti. Hän sulki oven jälleen. Veturi vihelsi. Johnny makasi hiljaa ja hymyili pimeässä.

Loppu.

— Jos tahdot tehdä hyvän palveluksen tuttavallasi tilaa hänelle Toveritar.

— Vanhoillinen katsankokanta noorella miehellä on joko onnen onkista tai sielullisen heikkouden tunnusmerkki. — Ferri.

Täten surumieli ilmoitan edempänä oleville toveritarille sekä sukulaisille ja tuttaville että vaimoni

Olga Luoma

(Tyttönimi Männikkö)

pitemmän ajan sairastettuaan hivuttavaa keuhkotautia vaipui ijäiseen uneen Ladysmithin sairaalassa British Columbiassa, tammik. 29 p., 1921. Hän oli syntynyt Karstulan pitäjässä, Vaasan läänissä, heinäk. 23 p., 1885, ollen kuollessaan 35 v. 6 kk. 6 p. vanha. Häntä lähinnä kaipaamaan jäin minä hänen puolisonsa, 3 tyttöä ja 3 poikaa, joista nuorin on 7 vuoden ja vanhin 15 vuoden vanha, ja 1 veli tässä maassa sekä lukuisia joukko sukulaisia täällä ja Suomessa. Vainaja laskettiin viimeiseen lepoonsa Nanaimon hautausmaahan.

MATTI LUOMA

Lauheka tuuli se kuiskavi vielä ei kyyneliin vaipua saa. On enempi surua elomme tiel', kuin konsaan on povessa maan.

Lausun kiitokseni kaikille, jotka ottivat osaa hautajaisiin ja erittäin niille, jotka toitte kukkia vainajan haudalle. Matti Luoma ja lapset. Chase River B. C., Canada.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA 5 LAAKEKIRJA — No. 5

Sillä on yli 25 vuoden ja maisten taitia sellä taituna. Kun myöskin tieteellisen luonteella suomalaisesta kotilääkettä. Mitä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitä hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan suomalaisia valmistettuja, jotta Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tuolin kirjan saatte vapaasti ja pitkö sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ettei tiedä koska sitä tarvittaisi, varokaa hembuukilääkkeitä ja hembuukitohereita.

—Lignellin Apteekki on suurin—

—Suom. Apteekkilille Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

NYT SE ON VALMIS SE TOVERITTAREN 10-VUOTISJULKAISU.

Olemme postittaneet sen kaikille niille jotka ovat jo lähettäneet tilauksensa konttoriimme. Niille jotka eivät ole vielä tilanneet tätä uutuutta pyydämme huomauttaa että tehkää se heti, sillä viivyttelyminen voi aiheuttaa sen että jäätte ilman. Tätä julkaisua otetaan ainoastaan yksi painos ja ennakkotilauksista päättäen se tulee loppumaan kesken, joten turvallisuuden vuoksi on paras lähettää jo tänään tilauksensa tulemaan

TOVERIN KONTTORIIN,

BOX 99,

ASTORIA, ORE.